

ETIČKI KODEKS
CENTRA ZA NESTALU I ZLOSTAVLJANU DECU

**CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU**

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

Uvod

Centar za nestalu i zlostavljanu decu - CNZD je organizacija civilnog društva posvećena unapređenju zaštite dece od nestanka, svih vidova zlostavljanja i eksploatacije. U tom smislu, CNZD preduzima niz aktivnosti u cilju prevencije, kao i pružanja adekvatne psihološke i pravne pomoći detetu žrtvi i/ili potencijalnoj žrtvi navedenih pojava. CNZD će reagovati pravovremeno i na način utvrđen u dokumentu *Politika zaštite dece CNZD*, na sve prijave kod kojih postoji sumnja na nestanak, zlostavljanje, eksploataciju i sve druge vidove nasilja nad decom. Sve prijave će se tretirati na identičan način, bez obzira na vrstu nasilja koje se prijavljuje, kao i ostale okolnosti (pol, uzrast, nacionalna, verska, politička i druga pripadnost i druga stvarna, odnosno pretpostavljena lična svojstva) osobe/osoba koje se u prijavi navode.

Ovaj *Etički kodeks* sadrži uputstva o standardima etičkog ponašanja odraslih prema deci, kao i dece prema drugoj deci. CNZD se zalaže i poštuje *najbolji interes deteta* kao jedan od osnovnih principa i prava deteta, u skladu sa Konvencijom o pravima deteta. Na tim osnovama CNZD donosi ovaj Kodeks, kako bi sva lica, deca i odrasli, bezbedno i zadovoljno učestvovala u radu i aktivnostima CNZD.

Osnovne obaveze

Lice angažovano u radu i aktivnostima CNZD, obavezno je da:

- se pre početka angažovanja upozna sa *Politikom zaštite dece CNZD*, prevashodno u cilju razumevanja svih pojava oblika nasilja nad decom
- odmah prijavi svaku sumnju na nasilje kontakt osobi CNZD za zaštitu dece u skladu sa procedurama utvrđenim Smernicama za zaštitu dece i ovim Kodeksom
- poštuju osnovna prava drugih tako što će postupati pošteno, iskreno i taktično i tretirati ljude sa dostojanstvom i poštovanjem
- se prema svakom detetu jednako odnosi, poštujući princip nedeiskriminacije i inkluzivnosti

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

- prepozna situacije visokog rizika kada je reč o grupi dece (npr. ostavljanje bez nadzora grupe dece višeg i nižeg uzrasta kao i situacije diskriminacije prema deci, vršnjačkog nasilja i sl.) i preduzme odgovarajuće mere da se ovakve situacije prevaziđu, odnosno da do njih ne dođe
- prilikom razgovora sa decom koristi deci prilagođen rečnik i to na takav način da izražavanje, gestikulacija i drugi postupci ne ugrožavaju decu na bilo koji način
- se u okviru svog angažovanja stalno trudi da se stvori i/ili održava povoljno okruženje za lični, fizički, socijalni, emocionalni, moralni i intelektualni razvoj dece sa kojom dolazi u kontakt
- podstiče i poštuje izražavanje mišljenja i stavova dece
- uvek poštuje poverljivost ličnih podataka dece u skladu sa zakonom i internim aktima CNZD
- uvek pribavi pismenu saglasnost roditelja/staratelja prilikom fotografisanja, snimanja ili traženja bilo kojih ličnih podataka o detetu u toku angažovanja u aktivnostima CNZD
- aktivno učestvuje u zajedničkim naporima svih lica angažovanih u CNZD u postizanju najviših standarda ličnog i profesionalnog ponašanja, zasnovanog na osnovnim principima poštovanja, kolegijalnosti i uvažavanja različitosti
- se pridržava ovog Kodeksa i svih ostalih internih akata (Pravilnik o poslovnoj tajni, Pravilnik o bezbednosti i zaštiti na radu, Pravilnik o sukobu interesa, Pravilnik o volontiranju, Pravila ponašanja angažovanih lica u odnosu na zaštitu dece od zloupotrebe i zlostavljanja, Pravilnik o sprečavanju zlostavljanja na radu)

Zabrane

Licu angažovanom u radu i aktivnostima CNZD izričito je zabranjeno:

1. stupanje u bilo kakav oblik Krivičnim zakonikom RS sankcionisane i svake druge neprimerene aktivnosti sa decom
2. omogućavanje pristupa deci bilo kakvom neprimerenom elektronskom ili drugom sadržaju

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

3. primena bilo kog vida diskriminacije, ponižavanja, omalovažavanja ili degradiranja dece u direktnom ili indirektnom kontaktu sa decom
4. primena fizičke kazne kao metoda disciplinovanja dece
5. ljubljenje deteta, grljenje, milovanje ili dodirivanje deteta na bilo koji drugi neprimeren način protivan najvišim standardima zaštite dece od seksualne zloupotrebe, zlostavljanja ili eksploatacije
6. da detetu prilikom aktivnosti koje uključuju celodnevni kontakt sa decom (kampovi i sl.) odobri da boravi u sobi za odrasle, pomaže detetu kod samostalnog obavljanja određenih radnji (uključujući oblačenje, kupanje i sl.) ili preduzme bilo koju drugu radnju koja bi na bilo koji način mogla negativno uticati na fizički i psihički integritet deteta
7. fotografisanje, snimanje, uzimanje ličnih podataka, stupanje u kontakt putem društvenih mreža, objavljivanje ličnih podataka deteta na društvenim mrežama i u online prostoru ili preduzimanje bilo koje druge radnje u privatne svrhe, a koja nije učinjena na propisan način i u okviru sprovođenja aktivnosti CNZD i može dovesti do narušavanja psihičkog i fizičkog integriteta deteta
8. iznošenje ličnih podataka o detetu suprotan načinu koji je definisan pozitivnim zakonskim propisima i ovim Kodeksom

Strategija primene Etičkog kodeksa

I. Procedura prijavljivanja i reagovanja

Sva lica angažovana u CNZD obavezna su da poznaju indikatore navedene u ovom Kodeksu, koji upućuju na mogućnost postojanja zlostavljanja deteta.

Osnovni principi kod prijave i postupanja u slučaju sumnje na zlostavljanje deteta su bezbednost deteta i najbolji interes deteta.

Prijava sumnje na zlostavljanje deteta je odgovornost lica koje primeti situaciju na koju ukazuju indikatori, te samim tim postoji osnov za prijavu. Upoznavanje sa procedurom prijavljivanja sumnje na zlostavljanje u skladu sa ovim Kodeksom je obaveza svih lica uključenih u rad i aktivnosti CNZD.

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

Definisana procedura je usmerena na efikasno delovanje u slučaju sumnje na zlostavljanje deteta i osiguravanje bezbednosti dece i ostalih uključenih lica (svedoka, roditelja i sl.).

Ukoliko postoji sumnja da je neko angažovano lice prekršilo odredbe *Politku zaštite dece CNZD* i **Etičkog kodeksa**, lice koje je došlo do takvog saznanja je u obavezi da to prijavi kontakt osobi za zaštitu dece CNZD, neposredno nakon saznanja.

Prvi korak u zaštiti jeste saznanje o pojavi zlostavljanja i/ili zanemarivanja deteta, a ono je, ujedno, i *najosetljiviji* deo tog procesa, od koga, u velikoj meri, zavisi dalji tok zaštite deteta.

Saznanje da sumnja postoji, može poticati od:

- prepoznavanja znakova povrede na telu deteta detetu ili ponašanja deteta i porodice koji ukazuju na mogućnost zlostavljanja i/ili zanemarivanja deteta.
- poveravanja koje može biti direktno - od strana samog deteta ili indirektno - od strane drugih osoba koje imaju saznanje ili sumnju da je dete zlostavljano (roditelj ili drugi član porodice, komšije, vršnjaci, nastavnici).

Prepoznavanje znakova zlostavljanja (indikatori)

Prepoznavanje znakova potencijalnog zlostavljanja je složeno i ne postoji jednostavna kontrolna lista koja bi omogućila lako prepoznavanje. Postoje potencijalni znaci upozorenja na koje treba da se obrati pažnja, pri čemu je neophodno ove znake pažljivo proceniti, kako bi se izbegla ishitrena pogrešna reakcija s jedne strane, ali i neadekvatno i zakasnelo reagovanje, s druge strane. važno da ne odbacujete sumnje ili da ne ignorišete znakove zlostavljanja. U tom smislu, kod postojanja dole navedenih indikatora, neophodno je da lice koje o tome ima saznanje, bez odlaganja obavesti osobu za zaštitu dece u svrhu pravovremenog preduzimanja odgovarajućih koraka u svakom konkretnom slučaju.

Mogući znakovi fizičkog zlostavljanja:	Mogući znakovi zanemarivanja:
<ul style="list-style-type: none">• Modrice, opekotine, istegnuća, iščašenja zglobova, ugrizi, posekotine i ostali tragovi fizičkog nasilja• Neuverljiva objašnjenja povreda	<ul style="list-style-type: none">• Česta glad• Uzimanje ostataka hrane iz kanti ili sa tanjira ili krađa hrane• Loša lična higijena

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

<ul style="list-style-type: none">● Odbijanje razgovora o povredama● Povlačenje od fizičkog kontakta● Dugi rukavi i nogavice tokom toplog vremena● Nespremnost na učešće u fizičkim aktivnostima koje mogu da podrazumevaju presvlačenje, npr. sport● Strah od povratka kući ili od kontaktiranja roditelja● Opreznost ili nepoverenje prema odraslima● Tendencije ka samopovređivanju● Agresivnost prema drugima● Pasivnost i poslušnost● Hronično bežanje	<ul style="list-style-type: none">● Konstantan umor● Neodgovarajuća odeća, npr. letnja odeća zimi● Često kašnjenje ili odsustvovanje u školi● Nelečeni zdravstveni problemi● Nisko samopouzdanje● Loši društveni odnosi● Kompulzivna krađa● Uzimanje psihoaktivnih supstanci
<p>Mogući znakovi emocionalnog zlostavljanja:</p> <ul style="list-style-type: none">● Zastoj u fizičkom, kognitivnom ili emocionalnom razvoju● Visoka anksioznost● Otežan govor ili iznenadni poremećaj govora● Strah od novih situacija● Nisko samopouzdanje	<p>Mogući znakovi seksualnog zlostavljanja:</p> <ul style="list-style-type: none">● Seksualno ponašanje neprimereno za uzrast ili visoko seksualizovano izražavanje● Noćno mokrenje ili defekacija● Bol u analnom ili genitalnom predelu● Problemi sa spavanjem● Strah od boravka sa odraslima

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

<ul style="list-style-type: none">● Neprikladni emotivni odgovori na situacije● Ekstremna pasivnost ili agresivnost● Uzimanje psihoaktivnih supstanci● Hronično bežanje● Kompulzivna krađa	<ul style="list-style-type: none">● Ekstremno rizično ponašanje kod adolescenata
--	--

Neki od pokazatelja nepoželjnog ponašanja odraslih, i predstavljaju rizik da se zlostavljanje deteta desi/dešava:

- Lice u čijem prisustvu se ponašanje deteta znatno menja, npr. postaje povučeno, plašljivo, anksiozno ili uznemireno
- Traži od deteta da laže ili čuva tajne
- Krši Etički kodeks ponašanja i inicira zabranjeni privatni kontakt sa detetom, lično, imejlom, telefonom ili na bilo koji drugi način

Reagovanje na sumnju

Reagovanje na sumnju se razlikuje u odnosu na činjenicu da je zlostavljanje i/ili zanemarivanje nasilje nad detetom učinjeno od strane lica unutar organizacije (interno) ili se saznanje o sumnji odnosi na situaciju izvan organizacije (eksterno).

- a) **Ako je problem interni** i u vezi je sa ponašanjem osoblja, volontera, člana Upravnog odbora ili bilo kog drugog lica angažovanog u CNZD, uključujući decu:
- 1) Lice koje ima saznanje o sumnji u obavezi je da sumnju prijavi kontakt osobi za zaštitu dece CNZD.
 - 2) Kontakt osoba je dužna da neposredno po prijemu prijave obavesti Predsednika CNZD koji će u skladu sa svojim ovlašćenjima utvrđenim Statutom CNZD doneti odluku o prijavljivanju slučaja nadležnim organima, odnosno sprovođenju interne procedure zaštite.

- 3) Ukoliko je odluka da se slučaj ne prijavljuje nadležnim organima, primenjuje se interni postupak zaštite. Ukoliko se slučaj prijavljuje nadležnim organima, postupanje nadležnih organa se nadalje prati, u skladu sa čim se odlučuje o daljim koracima.
 - 4) Interna procedura zaštite podrazumeva:
 - obaveštavanje Upravnog odbora o prijavi od strane Predsednika CNZD neposredno po saznanju za prijavu, uz predlog mera koje bi trebalo da se preduzmu protiv učinioca na koga se prijava odnosi
 - ukoliko se radi o učinjenom krivičnom delu, na osnovu odluke Upravnog odbora, CNZD će podneti krivičnu prijavu nadležnom organu unutrašnjih poslova i/ili javnom tužiocu
 - 5) Prijava nadležnim organima se vrši prema mestu prebivališta deteta za koje postoji sumnja da je žrtva. Prijava se može izvršiti pismeno ili usmeno, uključujući i razgovor telefonom. Ukoliko se prijava izvrši usmenim putem (telefonskim razgovorom), neophodno je usmenu prijavu proprati i pismena prijava u roku od naredna 24 sata.
 - 6) Osoba za koju se sumnja da je zlostavljanje izvršila suspenduje se u trenutku prijave, a o njenom daljem statusu se odlučuje po okončanju postupka pred nadležnim organom.
- b) **Ako je problem eksterni**, odnosno bilo koje lice angažovano u radu i aktivnostima CNZD ima saznanje o sumnji na nasilje nad detetom počinjeno od strane lica koje nije angažovano u radu i aktivnostima CNZD:
- 1) Lice koje ima saznanje u obavezi je da sumnju prijavi kontakt osobi za zaštitu dece.
 - 2) Kontakt osoba za zaštitu dece je dužna da neposredno nakon primanja informacije o sumnji na nasilje o tome obavesti Predsednika CNZD i u ime CNZD informaciju prosledi nadležnim organima: centru za socijalni rad, organu unutrašnjih poslova i javnom tužiocu
 - 3) Prijava nadležnim organima se vrši prema mestu prebivališta deteta za koje postoji sumnja da je žrtva. Prijava se može izvršiti pismeno ili usmeno, uključujući i razgovor telefonom. Ukoliko se prijava izvrši usmenim putem (telefonskim razgovorom), neophodno je usmenu prijavu proprati i pismena prijava u roku od naredna 24 sata.
 - 4) Postupanje nadležnih organa se nadalje prati i CNZD sa nadležnim organima saraduje u toku rešavanja konkretnog slučaja.

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

II. Smernice za komunikaciju i medije

Ovo poglavlje se odnosi na principe koje CNZD koristi kada eksterno komunicira o svom radu i aktivnostima. Ono sadrži opšte principe za bezbednost dece u svakom trenutku, kao i konkretna uputstva koja moraju da slede sva lica koja ispred CNZD eksterno komuniciraju, kao i fotografi, filmske ekipe i novinari uključeni u eksternu komunikaciju.

a) Komunikacija o aktivnostima CNZD

Sve mere zaštite dece u Politici zaštite dece i ovom Kodeksu su podjednako primenjive u aktivnostima CNZD u medijima i u ostaloj eksternoj komunikaciji, uključujući i korišćenje društvenih mreža i ostalih platformi na Internetu.

Da bi deca u situacijama u kojima se pojavljuju ili se o njima iznose podaci u medijima bila zaštićena, neophodno je pribaviti prethodnu pismenu informisanu saglasnost roditelja/staratelja za fotografisanje i/ili snimanje dece i/ili davanje izjava dece.. Svako javno učešće deteta će se sprovoditi isključivo u svrhu promocije prava deteta. (_____sadrži poseban obrazac saglasnosti za medije).

i. Opšti principi koji se poštuju prilikom prikazivanja dece u medijima

- Prilikom izveštavanja o deci, mediji su dužni da postupaju u skladu sa Kodeksom novinara Srbije i međunarodnim standardima važećim u toj oblasti
- Kod svakog učešća i/ili izveštavanja o deci u medijima neophodno je voditi računa o najboljem interesu deteta
- U svom izveštavanju, mediji su dužni da poštuju prava i dostojanstvo deteta
- Zabranjeno je korišćenje diskriminatornog ili ponižavajućeg izražavanja

ii. Uputstva za korišćenje fotografija i video zapisa u kojima su deca učesnici u cilju zaštite dece i podataka o deci

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

Prilikom izveštavanja CNZD (objavljivanje vesti, video snimaka, fotografija sa decom) primenjuju se sledeći principi:

Dostojanstvo: Dostojanstvo deteta se poštuje u svakom trenutku. Zabranjeno je korišćenje reči koje degradiraju, viktimizuju dete. Na fotografijama deca uvek treba da budu prikladno obučena, a zabranjeno je da se izlažu fotografije na kojoj su deca prikazana u pozama koje bi mogle da se tumače kao seksualno provokativne.

Tačnost iznošenja informacija: Izlaganje dece u medijima se ne sme vršiti na način koji je manipulativan ili senzacionalistički. Fotografije i priče treba da pružaju uravnotežen prikaz života i okolnosti deteta. Potrebno je da postoji ravnoteža između negativnih slika i slika koje ohrabruju ili pokazuju napredak koji deca postižu. U komunikaciji treba izbegavati uopštavanja koja ne odražavaju tačnu prirodu situacije, a fotografije je zabranjeno koristiti van datog konteksta.

Privatnost: Zabranjeno je iznošenje bilo kojih ličnih podataka deteta koji bi na bilo koji način mogli ugroziti njegovo dostojanstvo ili izložiti dete negativnim posledicama.

CNZD je u potpunosti posvećen zaštiti privatnosti deteta, te u tom smislu su sva lica koja su angažovana od strane CNZD, obavezna na postupanje koje podrazumeva:

- Da se ne otkriva identitet deteta, već da će on biti prikriiven inicijalima. Sve informacije koje upućuju na podatke o identitetu deteta nije dozvoljeno prikazivati (kuća, dvorište, škola, itd.).
- Da se informacije o detetu/životu dece i fotografije dece (uključujući i informacije koje se čuvaju na računaru) čuvaju u zaštićenim datotekama. Pristup njima treba da bude ograničen na one koji treba da ih koriste tokom aktivnosti.
- Da snimljene fotografije treba da se fokusiraju na aktivnost i, gde je to moguće, sadrže grupe dece, a ne pojedinu decu.

CNZD je posvećena predstavljanju dece iz različitih društvenih grupa u svojim publikacijama i video snimcima – dečaka i devojčica, različitih uzrasta, sposobnosti i etničkih grupa. CNZD će voditi računa o tome da se u komunikacionom materijalu predstavlja raznolikost dece, što odražava vrednost koju CNZD zastupa – poštovanje različitosti i nediskriminacija.

Informisana saglasnost: Pre svakog fotografisanja, snimanja ili prikupljanja ličnih podataka o detetu u materijalima koji su autorstvo CNZD, potrebno je pribaviti informisanu saglasnost od roditelja/staratelja deteta. Informisana saglasnost podrazumeva da se prilikom traženja

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

saglasnosti roditelja/staratelja za učešće deteta u fotografisanju/snimanju, roditeljima/starateljima pruže sve neophodne precizne informacije o tome u koje svrhe i na koji način će se dati materijal koristiti.

Takođe, o ovim činjenicama CNZD će obavestiti i dete na njemu razumljiv, primeren način i zatražiti detetovu neposrednu saglasnost. Saglasnost deteta ni u kom slučaju ne može isključivati nisti služiti za zamenu saglasnosti roditelja/staratelja.

iii. Uputstva za intervjuisanje dece

Kod intervjuisanja deteta je neophodno pratiti sledeća određena osnovna načela kako bi se poštovalo dostojanstvo i prava deteta

Informisana saglasnost: U pogledu intervjuja, informisana saglasnost, osim opštih informacija, obuhvata i objašnjavanje tema za razgovor, koje će se roditeljima/starateljima i detetu pružiti pre samog intervjuja. Informisana saglasnost se u toku i odmah nakon završetka intervjuja može povući.

Pružanje podrške: Tokom intervjuja treba da bude prisutan ili roditelj/staratelj ili druga odrasla osoba sa kojom dete ima izgrađen odnos poverenja. Izbor osobe koja mu pruža podršku tokom intervjuja je na detetu.

Poštovanje prava deteta da u svakom trenutku kaže „ne“: Objasniti detetu na njemu razumljiv način pre nego što se započne intervju da na pitanja odgovara samo ukoliko se oseća prijatno i da može da prekine intervju u bilo kom trenutku.

Rod: Razmotriti različite potrebe dečaka i devojčica i to da li bi im bilo prijatnije da razgovaraju sa osobom istog ili različitog pola. Rod mora da se uzme u obzir prilikom odlučivanja o temama o kojim može da se razgovara.

Govor: Prilikom intervjuisanja deteta neophodno je posebno voditi računa o upotrebi reči koje su razumljive dečijem uzrastu i generalno o primerenom govoru i gestikulaciji koji ni na koji način neće učiniti da se dete oseća nelagodno ili negativno uticati na detetovo dostojanstvo.

iv. Posete fotografa, filmskih ekipa, novinara i posetilaca

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

Prilikom organizovanja poseta fotografa, filmskih ekipa, novinara ili posetilaca, a povodom i u okviru aktivnosti CNZD, neophodno je posebno voditi računa da:

- Novinari, fotografi/filmske ekipe i posetioci budu u potpunosti upoznati sa *Politikom zaštite dece* i *Etičkim kodeksom CNZD* pre nego što upoznaju decu koju će intervjuisati, fotografisati ili snimati. Potrebno je da se saglase svojim potpisom da se će se u potpunosti pridržavati ovih dokumenata.
- Fotografima/članovima filmskih ekipa i ostalim posetiocima nije dozvoljeno da provode vreme sa decom ili da imaju pristup deci bez nadzora. Potrebno je da prilikom njihove aktivnosti sa decom bude obezbeđeno stalno prisustvo lica angažovanog od strane CNZD.
- Pre početka ove vrste aktivnosti sa detetom, od roditelja/staratelja bude pribavljena informisana pisana saglasnost u svakom konkretnom slučaju.

CNZD zadržava pravo da ne dozvoli fotografisanje/snimanje/intervjuisanje dece ukoliko smatra nisu ispunjeni svi uslovi iz odgovarajućih zakonskih i drugih propisa RS, međunarodnih standarda, Pravilnika za zaštitu dece CNZD i Etičkog kodeksa CNZD.

III. Odgovornost: praćenje i evaluacija primene Etičkog kodeksa

Cilj praćenja i evaluacije Etičkog kodeksa je da se na osnovu iskustava iz prakse doprinese njegovim utemeljenim izmenama i dopunama u svrhu unapređenja bezbednosti dece.

CNZD će redovno pratiti sprovođenje Etičkog kodeksa. Kontakt osoba za zaštitu dece svake godine izveštava Upravni odbor o napretku, učinku i naučenim lekcijama. Nadgledanje i evaluacija će se vršiti putem praćenja u kojoj meri se primenjuju standardi iz *Politike za zaštitu dece* i *Etičkog kodeksa* i da li zaštitne mere funkcionišu. Osim svakodnevnog nadzora kontakt osobe za zaštitu dece, praćenje će biti sprovedeno i putem anketiranja zaposlenih u CNZD, Upravnim odborom CNZD i ostalim angažovanim u CNZD (volonterima, konsultantima...) o tome kako se ispunjavaju standardi iz ovih dokumenata, koliko su efikasni i šta treba unaprediti.

Pored opšteg praćenja i evaluacije *Politike zaštite dece* i *Etičkog kodeksa*, nakon eventualnih incidenata će se sprovesti reaktivno nadgledanje, što će doprineti tome da se unaprede procedure

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

prijavlivanja i proces edukacije u CNZD. Ako je neophodno, u tom smislu će biti sačinjene izmene Etičkog kodeksa u polgedu procedura prijavljivanja i na drugi neophodan način.

Svake tri godine vršiće se interna revizija *Politike zaštite dece* i *Etičkog kodeksa* i njene rezultate će odobriti Upravni odbor. Pored toga, reviziju će obaviti i eksterni ocenjivač.

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

IV. Aneksi: Izjave i obrasci

Izjava o posvećenosti Politici zaštite dece i Etičkom kodeksu CNZD

Ja, _____, sam pročitao/la i razumeo/la standarde i uputstva navedene u *Politici zaštite dece i Etičkom kodeksu CNZD*.

Slažem se sa principima koje sadrže i pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću prihvatam obavezu primene i promovisanja smernica, procedura i praksi za zaštitu dece koje se nalaze u ovim dokumentima, u toku mog angažovanja u radu i aktivnostima CNZD.

Pored toga, razumem i prihvatam da ću CNZD prilikom početka rada/angažmana, kao i na zahtev CNZD u toku rada/angažmana dostaviti potvrdu o nekažnjavanju izdatu od strane nadležnog državanog organa, kao i dve pisane karakterne i/ili profesionalne preporuke.

_____ (Ime i prezime, br.lične karte)

_____ (Radno mesto/angažman)

_____ (Potpis)

_____ (Datum)

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

OBRAZAC PRIJAVE ZA ZAŠTITU DETETA

Ovaj obrazac služi za prijavu sumnje da je određeno dete izloženo i/ili postoje indicije da bi moglo da bude izloženo zlostavljanju, zanemarivanju ili bilo kom drugom obliku nasilja.

Obrazac pažljivo popunite i bez odlaganja dostavite kontakt osobi za zaštitu dece u CNZD: _____

Ovaj obrazac popunjavate isključivo samostalno i potpisivanjem istog pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljujete da su podaci koje ste u njemu izneli istiniti.

1. O vama

Ime _____ i _____ prezime, _____ br.lične _____ karte: _____

Radno mesto: _____

Poslodavac: _____

Priroda vašeg kontakta sa detetom: _____

Kontakt podaci: Telefon: _____ Email: _____

2. O detetu

Ime _____ i _____ prezime _____ deteta: _____

Pol deteta: _____

Uzrast deteta: _____

Adresa _____ stanovanja _____ deteta: _____

Roditelji/staratelji deteta: _____

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

Da li je detetu do sada pružana pomoć? DA _____; NE _____; NE ZNAM _____

Detetu je pružena pomoć od strane institucije ili fizičkog lica (*naziv institucije ili ime i prezime i kontakt (tel., ili email) fizičkog lica*) _____

Dete izmešteno iz dosadašnjeg okruženja i smešteno u bolnicu, ustanovu za privremeni smeštaj, kod rođaka i sl.: DA _____; NE _____

Ako _____ jeste, _____ gde _____ je _____ dete _____ smešteno: _____
(*naziv institucije ili ime i prezime i kontakt (tel., ili email) fizičkog lica*)

3. O problemu

Da li ste:

videli incident

sumnjate na incident

vam je neko ukazao na incident

Ako vam je neko drugi rekao za problem, navedite ko je to i kakav je njegov odnos sa detetom:

Šta se desilo? Objasnite uzrok (kako i zašto) ako je poznat. Ako navedete lična zapažanja, napravite razliku između činjenica i mišljenja ili navoda (*npr. emocionalno stanje deteta, vidljive povrede itd.*):

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

Da li je Vam je dete ili neki drugi izvor dao informacije o problemu i na koji način ste odgovorili:

➤ Ako je u pitanju incident tj. određena situacija koja izaziva sumnju a u kojoj je učestvovalo dete:

○ Datum navodnog incidenta:

○ Vreme navodnog incidenta:

○ Lokacija navodnog incidenta:

Ime i prezime navodnog počinioca (ako je primenjivo):

Da li su druga deca/osobe bile umešane u navodni incident?

Da li je postojala opasnost za drugu decu? _____

➤ Ako je u pitanju druga vrsta problema:

○ Opis problema:

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

Radnje koje ste do podnošenja ove prijave preduzeli:

Potpis: _____

Datum: _____

Ovo treba da popuni kontakt osoba za zaštitu dece:

Broj prijave: _____

Prijava prosleđena na dalje postupanje u okviru CNZD:

Da

Ne

Prijava prosleđena na dalje postupanje nadležnom organu:

(naziv i sedište organa)

Ime, prezime i potpis kontakt osobe CNZD za zaštitu dece:

CENTAR ZA NESTALU
I ZLOSTAVLJANU DECU

Centar za nestalu i zlostavljanu decu

IZJAVA

O

SAGLASNOSTI RODITELJA/ STARATELJA

Ja, _____ (ime i prezime, broj lične karte), u svojstvu roditelja/staratelja deteta _____ (ime i prezime, JMBG) svojeručnim potpisom na ovoj izjavi **DAJEM SAGLASNOST** Centru za nestalu i zlostavljanu decu (CNZD) da se:

1. Moje dete fotografiše i/ili snima i/ili da se lični podaci o mom detetu dati u svrhu učestvovanja mog deteta u aktivnosti koju sprovodi CNZD i to: _____ (navesti vrstu aktivnosti), koja će se održati _____ (datum, vreme i mesto).
2. Fotografije i/ili snimci na kojima se moje dete pojavljuje vremenski i teritorijalno neograničeno koristite u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima RS, međunarodnim standardima, Politikom zaštite dece i Etičkim kodeksom CNZD i to isključivo u svrhe informisanja javnosti i/ili trećih fizičkih i pravnih lica sa kojima Centar i zlostavljanu decu ima uspostavljenu na zakonskim osnovama baziranu saradnju o aktivnostima CNZD uključujući, ali se ne ograničavajući na njihovu objavu u štampanim i elektronskim medijima, na službenoj web stranici www.cnzd.rs, službenoj Facebook stranici, službenom Instagram nalogu CNZD, časopisima, publikacijama i plakatima, kao i na svaki drugi legitiman način koji u obavljanju svojih aktivnosti koristi CNZD.

Potpis roditelja/staratelja

U _____, _____ godine

Napomena: Izjavu ispod popunite **UKOLIKO NE ŽELITE** da date saglasnost za gore navedeno

Izjavljujem da sam upoznat sa navodima iz saglasnosti, te da NISAM saglasan sa potpisivanjem Izjave o saglasnosti.

Potpis roditelja / staratelja _____